

Seat No. : 21766

MA-101

November-2016

B.Com., Sem.-V

301 : Economics

(Economics of International Trade)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : નીચેનાં દરેક પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. (a) રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 6
અથવા
હકસર-ઓહલીનનો સાધન-ભાવ સમાનીકરણનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
- (b) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો. 4
અથવા
આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના ફાયદાઓ તપાસો.
- (c) આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર વચ્ચેનાં તફાવતના મુખ્ય મુદ્દાઓ તપાસો. 4
અથવા
નિરપેક્ષ વાસ્તવિક ખર્ચ તફાવતનો ખ્યાલ ઉદાહરણથી સમજાવો.
2. (a) વ્યાપારની શરતોનાં ખ્યાલો લખો. 6
અથવા
વ્યાપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબળો તપાસો. 3
- (b) લેણ-દેણ તુલામાં ખાધ માટેનાં કારણો લખો. 4
અથવા
અવમૂલ્યન પર એક નોંધ લખો.
- (c) ઓફર કર્વ સમજાવો. 4
અથવા
વ્યાપાર તુલા અને લેણ-દેણ તુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
3. (a) મુક્ત વેપાર એટલે શું ? મુક્ત વેપારની તરફેણની દલીલો તપાસો. 6
અથવા
જકાતનો અર્થ આપી, તેનાં પ્રકારો જણાવો.
- (b) સંરક્ષણ નીતિના ભાગ તરીકે બાળ ઉદ્યોગની દલીલ. 4
અથવા
લાદણ નીતિ અંગે લખો.
- (c) ઇષ્ટતમ જકાત પર એક નોંધ લખો. 4
અથવા
આયાત-જકાત અને આયાત-ક્વોટા પર ટૂંકમાં લખો.
4. (a) વિનિમય-નિર્ધારણનો સમખરીદશક્તિ ક્ષમતા સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે લખો. 6
અથવા
સ્થિર વિનિમય દર નીતિનાં ફાયદાઓ તપાસો.
- (b) ફુગાવો કઈ રીતે વિનિમય દરને અસર કરશે ? 4
અથવા
પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર પર એક નોંધ લખો.

(c) વિનિમય દર અને વ્યાજદર વચ્ચેનો સંબંધ તપાસો.

અથવા

મિલનો પારસ્પારિક માંગનો સિદ્ધાંત ટૂંકમાં લખો.

14

5. બહુવિકલ્પવાળા પ્રશ્નો : (M.C.Q.)

- (1) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવતનો ખ્યાલ ક્યાં અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો ?
(a) રિકાર્ડો (b) માર્શલ (c) એડમ સ્મિથ (d) જે.એસ. મીલ
- (2) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર શક્ય નહીં બને ?
(a) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત (b) તુલનાત્મક ખર્ચ (c) સમાન ખર્ચ (d) શૂન્ય ખર્ચ
- (3) ઓફર વર્કનો ખ્યાલ કોણે રજૂ કર્યો ?
(a) માર્શલ એજવર્થ (b) જે.એસ. મીલ (c) રિકાર્ડો (d) હકસર
- (4) નીચેનામાંથી કયું પરિબળ વ્યાપારની શરતને અસર કરશે નહીં ?
(a) આયાત (b) જકાત (c) અવમૂલ્યન (d) રાજકીય સંબંધો
- (5) સમખરીદશક્તિ ક્ષમતા સિદ્ધાંતના પ્રણેતા કોણ છે ?
(a) નુર્કસ (b) ગોસ્ટોવ કેસલ (c) માર્શલ (d) રિકાર્ડો
- (6) આવકનાં ફેરફાર દ્વારા લેણ-દેણ તુલામાં આપોઆપ સમતુલા આવશે તેની સમજૂતી કોણે આપી ?
(a) પ્રા. માર્શલ (b) સેમ્યુલસન (c) કેઈન્સ (d) કિંગલબર્ગર
- (7) ભારત સરકાર નીચેનામાંથી શેની પાછળ વધુમાં વધુ સબસીડી આપે છે ?
(a) પેટ્રોલિયમ પેદાશ (b) ખાતર (c) સિમેન્ટ (d) કાર
- (8) કયા પ્રકારના આયાત-નિકાસનો હિસાબ વ્યાપાર તુલામાં રખાય છે ?
(a) ભૌતિક વસ્તુઓ (b) અભૌતિક વસ્તુઓ
(c) વપરાશી વસ્તુઓ (d) ઉપયોગી વસ્તુઓ
- (9) 19મી સદીમાં અમેરિકામાં સૌપ્રથમ સંરક્ષણ નીતિની તરફેણમાં કોણ બોલ્યું ?
(a) પ્રો. ફિશર (b) એડમ સ્મિથ (c) હેમિલ્ટન (d) ટાઉર્જીંગ
- (10) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં ટંકશાળી ક્ષમતા સિદ્ધાંત સાચો ઠરશે ?
(a) સુવર્ણ નાણું (b) કાગદી નાણું (c) સોનાં ધોરણ (d) શાખી નાણું
- (11) નીચેનામાંથી કઈ સ્થિતિ વર્તમાનમાં સાર્વગિક અર્થતંત્રનું વાસ્તવિક ચિત્ર દેશના સમગ્ર અર્થતંત્રમાં જોવા મળે છે ?
(a) વ્યાપાર તુલા (b) લેણ-દેણ તુલા (c) ચલણ અનામત (d) સોનાનો જથ્થો
- (12) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં સમખરીદશક્તિ ક્ષમતા વધુ વ્યવહારું બનશે ?
(a) કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં (b) સોના ધોરણમાં
(c) ચાંદી ધોરણમાં (d) અપરિવર્તનશીલ કાગદી ચલણ વ્યવસ્થામાં
- (13) લેણ-દેણ તુલામાં કેટલાં ખાતાઓ હોય છે ?
(a) એક (b) બે (c) ત્રણ (d) પાંચ
- (14) આવક વિનિમયની શરતનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
(a) જેકબ વાયનર (b) પ્રા. માર્શલ (c) પ્રો. ડોરાન્સ (d) ટાઉર્જીંગ

Seat No. : _____

MA-101

November-2016

B.Com., Sem.-V

301 : Economics

(Economics of International Trade)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All the questions carry equal marks.

1. (a) Explain the comparative cost advantage theory of Ricardo. 6
OR
Discuss factor endowment theory of Heckscher Ohlin.
- (b) Describe the factors affecting International Trade. 4
OR
State the merits of International Trade.
- (c) Explain the main points of difference between internal and external trade. 4
OR
Explain the concept of absolute cost with example.
2. (a) Write on the concepts of terms of trade. 6
OR
What are the factors which affect terms of trade ?
- (b) Discuss the causes for deficit in balance of payments. 4
OR
Write on devaluation.
- (c) Write on offer curve. 4
OR
Differentiate Balance of Payment and Balance of Trade.
3. (a) What is free trade ? Examine the arguments in favour of the free trade. 6
OR
State the meaning and types of Tariffs.
- (b) Examine the argument of infant industry. 4
OR
Write on anti-dumping policy.
- (c) Write a short note on optimum tariff. 4
OR
Briefly explain the concept of Import tariff and Import quota.
4. (a) Discuss critically the purchasing power parity theory of exchange rate. 6
OR
Discuss the merits of fixed exchange rate system.
- (b) How does the inflation affect the exchange rate ? 4
OR
Write a short on flexible exchange rate system.

(c) Write short note on exchange rate and interest rate.

4

OR

Briefly explain Prof. Mill's theory of Reciprocal Demand.

5. Multiple choice questions (M.C.Q.)

14

- (1) Absolute cost theory was propounded by
(a) Ricardo (b) Marshall (c) Adam Smith (d) J.S. Mill
- (2) International trade is not possible in a situation
(a) Absolute cost (b) Comparative Cost (c) Equal cost (d) Zero cost
- (3) Who propounded the theory of offer curves ?
(a) Marshall-Edgeworth (b) J.S. Mill
(c) Ricardo (d) Heckscher
- (4) Which factor does not influence the terms of trade ?
(a) Import (b) Tariff (c) Devaluation (d) Political relations
- (5) Who propounded the theory of purchasing power parity ?
(a) Nurkse (b) Gustav Cassel (c) Marshall (d) Ricardo
- (6) Automatic adjustment in the balance of payments through income changes has been explained by
(a) Prof. Marshall (b) Samuelson (c) Keynes (d) Kindleberger
- (7) In which of the following items the government of India spend the highest rate of subsidy ?
(a) Petroleum Products (b) Fertilizer (c) Cement (d) Car
- (8) Balance of trade show balance sheet of what types of Import-Export ?
(a) Material goods (b) Non-material goods
(c) Consumption goods (d) Usable goods
- (9) Who first argue in favour of protection policy in America in 19th century ?
(a) Prof. Fisher (b) Adam Smith (c) Hamilton (d) Taussing
- (10) Mint parity theory is valid under
(a) Gold money (b) Paper money (c) Gold standard (d) Credit money
- (11) Which of the following presents a real picture of the overall economy of the country ?
(a) Balance of trade (b) Balance of payment
(c) Currency reserves (d) Stock of gold with country
- (12) P.P.P. theory valid under which situation ?
(a) Any situation (b) Gold standard
(c) Silver standard (d) Non-convertible paper standard
- (13) How many accounts are there in Balance of Payments ?
(a) one (b) two (c) three (d) five
- (14) The concept of income-terms of trade is given by
(a) Jacob Viner (b) Prof. Marshall (c) Prof. Dorrance (d) Taussing